

18. XI. – SVETOVNI DAN FILOZOFIJE

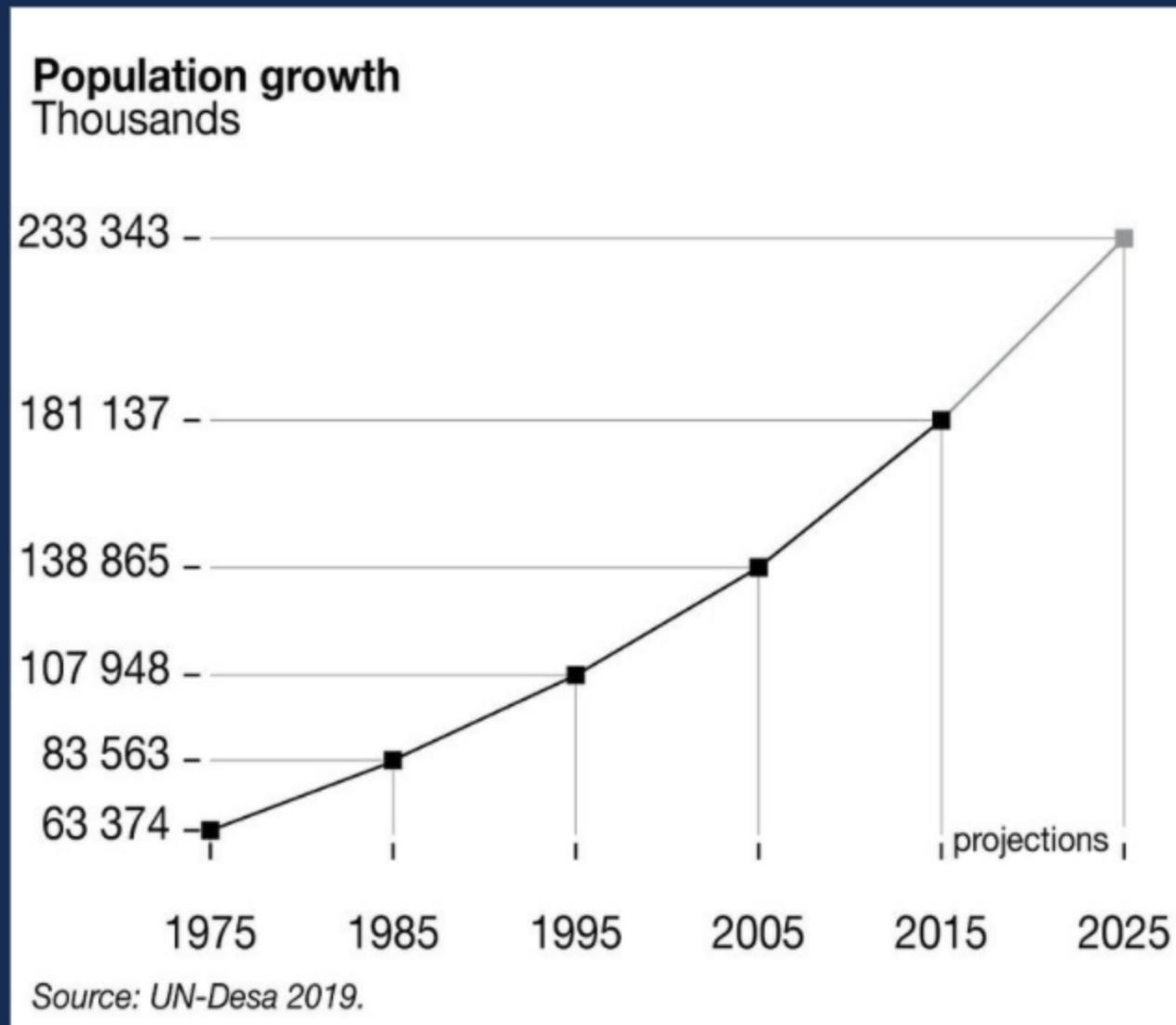
ETIŠKO ZAPOREDJE

Avtorica: Katja Frank, 4.a/IB

Razširitev etike, ki so jo do sedaj preučevali zgolj filozofi je proces znotraj ekološke evolucije. Njegova zaporedja lahko opišemo z ekološkimi in tudi filozofskimi pojmi. Etika, gledano ekološko, je omejitev svobode delovanja v boju za obstoj. Etika, gledano filozofsko, je razlikovanje družbenega od protidružbenega delovanja. Politika in ekonomija sta napredni simbiozi, v katerih so prvotno za-vse-prosto konkurenco nadomestili mehanizmi sodelovanja z etično vsebinou.

Kompleksnost mehanizmov sodelovanja se je večala z gostoto prebivalstva in z učinkovitostjo orodij. Bilo je, na primer, preprosteje definirati protidružbeno uporabo palic in kamenja v času mamutov kot nabojev in oglasnih desk v času motorjev.

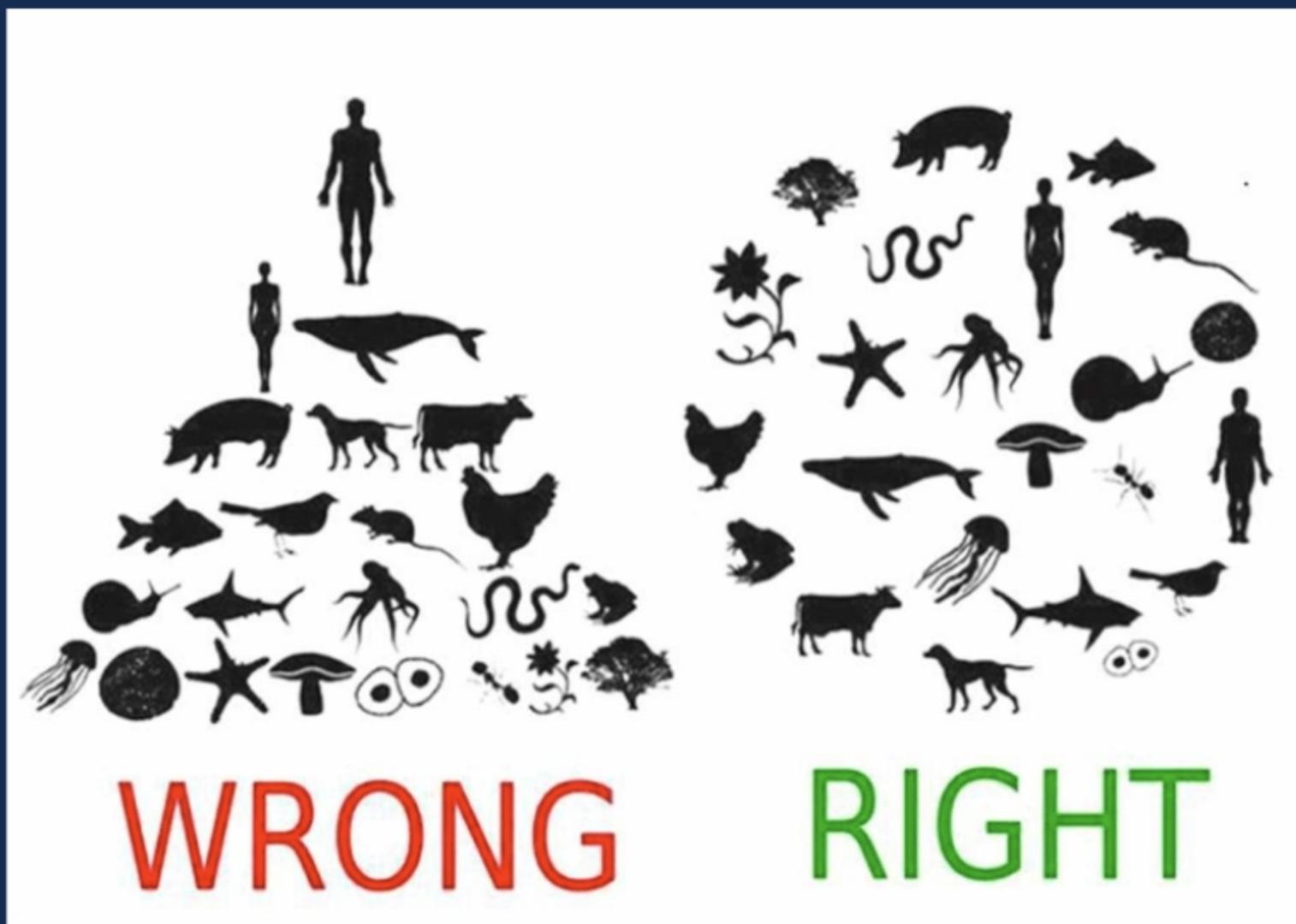
Prva etika se je ukvarjala z odnosom med posamezniki.

Kasnejši prirastki so se ukvarjali z odnosom med posameznikom in družbo. Zlato pravilo poskuša integrirati posameznika v družbo, demokracija pa integrirati družbeno organiziranost v posameznika. Do sedaj še ni etike, ki bi se ukvarjala s človekovim odnosom do dežele in do živali in rastlin, ki uspevajo na njej. Dežela je še zmerom lastnina.

Odnos do dežele je strogo ekonomski; vsebuje zgolj privilegije, ne pa tudi dolžnosti.

Razširitev etike na tretji element v človeškem okolju je evolucijska možnost in ekološka nujnost. Posamezni misleci že dolgo časa trdijo, da je plenjenje dežele ne le nekoristno, temveč tudi napačno. Vendar pa družba še ne pritrjuje njihovemu prepričanju.

Etiko lahko razumemo kot način usmerjanja pri soočanju z ekološkimi situacijami, ki so tako nove ali zapletene ali pa vsebujejo toliko dolgoročnih posledic, da povprečni posameznik nima vpogleda v pot družbene koristnosti. Živalski instinkti so načini usmerjanja za posameznika, ki se znajde v takih situacijah.

VIRI IN LITERATURA:

- Leopold, A. Deželska etika (prevod: Grušovnik, T.). Grušovnik, T. Tretji korak v etiškem zaporedju – Aldo Leopold in njegova deželska etika danes. V: Filozofija na maturi (2010). Št. 3/4. Str. 74-91.